

*Przykłady dobrych praktyk
w wielokulturowym środowisku
szkolnym*

*Szkoła Podstawowa nr 1
im. Adama Mickiewicza
w Rzeszowie*

Małgorzata Drozd-Ulijasz

WIELOKULTUROWOŚĆ JAKO WYZWANIE I SZANSA

Potencjał

Różnorodność wzbogaca społeczność szkolną i rozwija empatię

Wyzwanie

Wymaga świadomego i konsekwentnego działania całej kadry

Cel

Szkoła jako bezpieczna przestrzeń dla każdego ucznia

7 OBSZARÓW DOBRYCH PRAKTYK

01

**Atmosfera akceptacji
i bezpieczeństwa**

02

**Włączanie elementów różnych
kultur do procesu nauczania**

03

Wsparcie językowe dla uczniów

04

Współpraca z rodzicami

05

Kompetencje nauczycieli

06

Integracja zespołu klasowego

07

Reagowanie na konflikty

OBSZAR 1

ATMOSFERA AKCEPTACJI I BEZPIECZEŃSTWA

- **Jasne zasady**
Przeciwdziałanie dyskryminacji jako norma szkolna
- **Reagowanie**
Natychmiastowa odpowiedź na stereotypy i wykluczenie
- **Godziny wychowawcze**
Poświęcone tematyce różnorodności i tolerancji

WŁĄCZANIE ELEMENTÓW RÓŻNYCH KULTUR DO PROCESU NAUCZANIA

Tradycje i święta

Omawianie zwyczajów różnych kultur jako element lekcji

Integracja przez działanie i kulturę

Teatrzyk „Adasiaki”

Wspólne występy w szkole i dla lokalnej społeczności.

Koncert kolęd polsko-ukraińskich

Przeгляд kolęd łączący obie tradycje muzyczne – wspólne śpiewanie jako most między kulturami.

„Mam Talent!” i konkursy

Uczniowie rozwijają pasje i talenty.

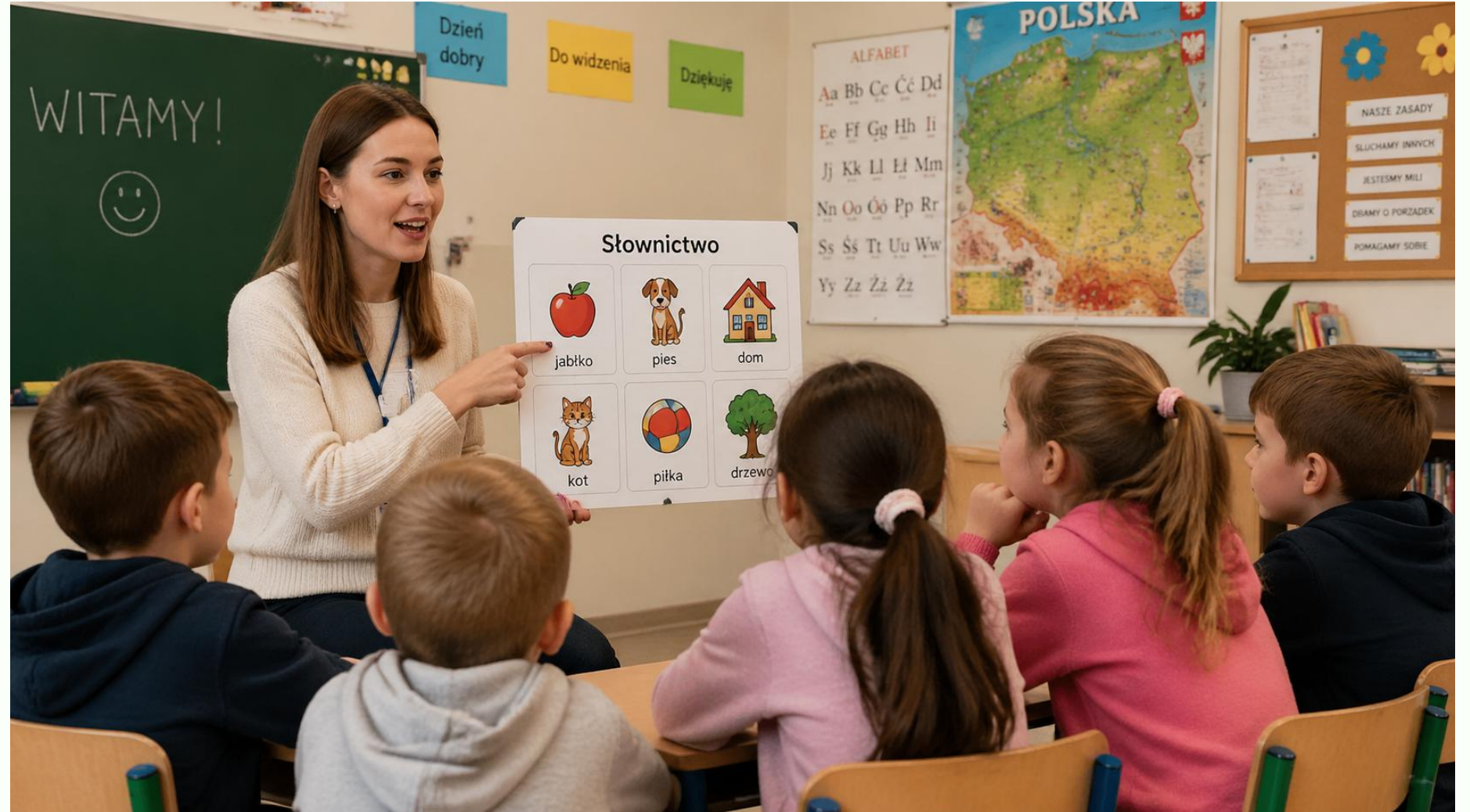

Wycieczki i warsztaty

Mikołajki z Asseco Resovia, warsztaty w Centrum TUTU, wycieczki.

WSPARCIE JĘZYKOWE DLA UCZNIÓW

Bariera językowa to jedno z największych wyzwań w szkole wielokulturowej. Skuteczne wsparcie wymaga wielopoziomowego podejścia.

Prosty język

Jasne, zrozumiałe komunikaty

Pomoce wizualne

Obrazki, schematy, gesty

Dodatkowy język polski

Zajęcia wyrównawcze

Wsparcie rówieśnicze

Pomoc ze strony kolegów

OBSZAR 4 i 5

RODZICE I NAUCZYCIELE JAKO PARTNERZY

Współpraca z rodzicami

- Prosta, przystępna komunikacja
- Spotkania integracyjne dla rodzin
- Uwzględnianie różnic kulturowych

Kompetencje nauczycieli

Szkolenia z zakresu edukacji międzykulturowej

- **Nauczanie języka polskiego jako obcego**
- **Dziecko cudzoziemskie w klasie i w szkole**

WSPÓŁPRACA INSTYTUCJONALNA I PROGRAM „RAZEM W KLASIE”

Nawiązano współpracę
z kluczowymi
instytucjami,
które zapewniły kompleksowe
wsparcie materialne i
merytoryczne

Szkoła przystąpiła do programu Fundacji **Szkoła z Klasą – „Razem w Klasie”**, wspierającego integrację uczniów z doświadczeniem migracji i uchodźstwa.

OBSZAR 6

INTEGRACJA ZESPOŁU KLASOWEGO

Gry integracyjne

Zabawy i aktywności
budujące więzi między
uczniami

Grupy mieszane

Celowe łączenie uczniów
o różnym pochodzeniu

Projekty zespołowe

Wspólne zadania rozwijające
współpracę i szacunek

WIZYTY DELEGACJI I WYMIANA MIĘDZYNARODOWA

Delegacja ze Lwowa

7-osobowa wizyta z udziałem dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej Lwowskiej Obwodowej Administracji Państwowej Romana Shepelyaka i wicewojewody podkarpackiego.

Prezydent i dyrektorzy szkół z miasta Konotop

Wizyta prezydenta i dyrektorów 20 szkół z Konotop – miasta partnerskiego Rzeszowa (Miasto Bohater) – z udziałem w otwartych zajęciach szkolnych.

Delegacja z Truskawca

Wizyta podczas zajęć koła naukowego A TO MY , w którym uczestniczyły dzieci z Ukrainy

Wydarzenia były okazją do nawiązania nowych kontaktów, wymiany doświadczeń. Dzięki podjętym działaniom uczniowie z Ukrainy mogli nie tylko rozpocząć i kontynuować naukę ale także czuć się bezpiecznie w nowym kraju.

REAGOWANIE NA KONFLIKTY

Konflikty w środowisku wielokulturowym wymagają szczególnej wrażliwości i profesjonalnego podejścia.

Ważne jest tu wsparcie językowe – tłumaczenie nie tylko języka, ale norm kulturowych i stylów komunikacji i procedur w przypadku incydentów, czy sytuacji trudnych.

Mediacje

Prowadzone przez przeszkoloną kadrę lub specjalistę

Dialog

Indywidualne rozmowy z każdą ze stron konfliktu

Komunikacja

Nauka asertywnego i empatycznego wyrażania emocji

TRAUMA, MIGRACJA I ZACHOWANIA TRUDNE – ROZUMIENIE KONTEKSTU

Zachowania agresywne i konfliktowe pojawiają się w oddziale ukraińskim **podobnie często jak w innych klasach**, jednak ich przyczyny bywają zasadniczo odmienne.

Kontekst doświadczeń ucznia to **punkt wyjścia do skutecznego reagowania** i uczenia adekwatnych zachowań

UCZNIOWIE W SPEKTRUM AUTYZMU ASD

Trudności w rozumieniu sytuacji społecznych i regulacji emocji – wymagają przewidywalnego środowiska i dostosowanej komunikacji.

PODUMOWANIE

Dobra komunikacja

Wsparcie językowe i jasna wymiana informacji

Wsparcie w klasie

Realne działania i indywidualizacja nauczania

Praca zespołowa

Współpraca nauczycieli i specjalistów

Rozumienie ucznia

Empatia przy zachowaniu jasnych zasad

Nasze doświadczenia jednoznacznie pokazują, że najbardziej skuteczne jest połączenie kilku elementów – nie pojedyncze działanie, lecz spójny wielowymiarowy system wsparcia. SP nr 1 im. Adama Mickiewicza w Rzeszowie udowodniła, że można działać mądrze, odważnie i z sercem – stając się wzorem dla innych placówek.

WIELOKULTUROWOŚĆ TO SZANSA

Świadome i konsekwentne działanie szkoły buduje pokolenie otwarte, empatyczne i gotowe na współpracę w różnorodnym świecie.

Szacunek

Fundament każdej relacji

Otwartość

Gotowość do uczenia się

Współpraca

Siła tkwi w różnorodności

Dziękuję za uwagę.